

SAK 1/2021

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK NORD FOR 62°N I 2022

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter torsk nord for 62°N og kysttorsk i 2022 som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet. Reguleringsforslaget legger til rette for samiske interesser da det foreslås å fordele en stor gruppekvote til den minste kystfiskeflåten (åpen gruppe) på 19 998 tonn i 2022, dette utgjør 6,12 % av norsk totalkvote. I tillegg foreslår fiskeridirektøren å avsette 2 939 tonn til kystfiskeordningen i 2022, det vil si 0,90 % av norsk totalkvote. Videre vises det til at fiskeridirektøren anbefaler å justere reguleringen innværende år slik at den minste kystfiskeflåten taper minst mulig av sine kvoteandeler etter en vanskelig sesong som følge av koronaviruspandemien. En slik regulering bidrar til et godt utgangspunkt for driften til den minste kystfiskeflåten i 2022 og ivaretar dermed samiske interesser.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

De viktigste bestandene i nordområdene er i en viss tilbakegang, men torskebestanden nord for 62°N er fremdeles på et høyt historisk nivå. Fiskeridirektøren er opptatt av å utvikle fiskerinæringen fremover slik at vi til enhver tid utnytter disponible kvoter og får til en god ressursutnyttelse og verdiskaping i alle ledd, både på sjø- og landsiden.

De siste to årene har vært kjennetegnet av vanskelige mottaks- og markedsforhold som følge av koronaviruspandemien. Sjømatrådet varsler nå optimisme foran årets torskesesong der vi ser en tendens mot økning i prisene og markedene ser ut til å normalisere seg igjen. Prisene er i all hovedsak tilbake på samme nivå som i september 2019.

Fiskeridirektøren viser til at mest mulig stabilitet og forutsigbarhet i fiskerireguleringene er en vesentlig forutsetning for at næringsaktørene skal kunne tilpasse seg best mulig til de biologiske og markedsmessige endringene som til enhver tid må påregnes.

På 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon fastsatte partene kvoten på nordøstarktisk torsk til 708 480 tonn for 2022. Dette innebærer en reduksjon på 20 % fra inneværende års nivå, det vil si en reduksjon på 177 120 tonn.

Det gjenstår store restkvanta av torsk i mange fartøygrupper i inneværende år, og flere fartøygrupper står i fare for å tape kvoteandeler utover de 10 % som kan overføres innenfor rammen av regelverket om 10 % kvotefleksibilitet. Derfor ble det i oktober, på 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon, besluttet å øke overføringsadgangen til 15 % fra 2021 til 2022. Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet legge frem

forslag til hvordan den økte overføringsadgangen skal håndteres i de nasjonale reguleringene til reguleringsmøtet. Fiskeridirektøren legger frem to alternativ til hvordan den økte overføringsadgangen kan implementeres i den nasjonale reguleringen for 2021, og anbefaler å følge det alternativet som i størst mulig grad ivaretar målsettingen om at fordeling mellom fartøygruppene skal ligge fast, det vil si at ingen grupper skal tape kvoteandeler.

Status i arbeidet med nytt kvoteregisteret gir ikke grunnlag for å åpne opp for en reguleringsmodell med kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene slik vi kjenner fra de pelagiske fiskeriene med virkning fra 2022. Forslaget til regulering for 2022 innbefatter imidlertid å videreføre adgangen til å overføre inntil 10 % av kvotene på fartøynivå fra 2022 til 2023 på bestemte vilkår, slik vi kjenner fra årets regulering.

Fiskeridirektoratet viser til at det for inneværende år er tilbakeført hele 33 039 tonn av ubenyttede tredjelandskvoter til nasjonal kvote utover våren 2021. Reguleringsopplegget ga store fordelingsmessige effekter for den delen av fiskeflåten som tradisjonelt fisker store deler av torskekvote i første kvartal. Fiskeridirektøren mener at det er grunnlag for å tilbakeføre 5 000 tonn til norsk totalkvote i forventede ubenyttede tredjelandskvoter allerede ved årets start i 2022.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebonus for levendelagring av torsk skal følge planlagt nedtrappingsplan og foreslår å avsette 1 500 tonn til kvotebonus for levendelagring i 2022. Fiskeridirektøren foreslår videre å avsette 6 689 tonn til rekrutteringsordningen, og dette gjelder de allerede etablerte rekrutteringskvotene i lukket gruppe. Det foreslås å avsette 2 939 tonn til kystfiskeordningen. Videre tilrås å avsette 100 tonn til å dekke innblanding av torsk i fisket etter lodde. Behovet for avsetning til forsknings- og undervisningsformål i 2022 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren anbefaler at avsetning til forskning og undervisning går til fradrag på totalkvoten når behandlingen av søknadene er avsluttet.

Fiskeridirektøren foreslår å fordele disponibel kvote mellom fartøygruppen slik fordelingen ble fastsatt for inneværende år. Det forventes en nedgang i de fleste fartøygruppers kvotenivå for 2022, men dette vil avhenge av hvordan det vedtas at økt overføringsadgang på 5 % skal implementeres i den nasjonale reguleringen for 2021. For alle fartøygrupper i de lukkede fiskeriene anbefales fartøykvoter uten overregulering. Fiskeridirektoratet fraråder at overregulering gis som fartøykvoter (garanterte kvoter) i en modell med kvotefleksibilitet/kvoteforføring mellom kvoteår på fartøynivå. En slik tilnærming kan i verste fall være med på å svekke tilliten til fartøykvotebegrepet (garantibegrepet). Hvis det skulle oppstå behov for å øke fisketakten for å legge til rette for at 90 % av gruppekvoten tas, bør dette gis i form av maksimalkvotetillegg i tett dialog med fiskerinæringen.

For fartøy som fisker i åpen gruppe anbefales maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn, og det foreslås å videreføre ungdomstillegget på 4 tonn. Det foreslås å fastsette kvotetillegget til kystfiskekvoten til 6 tonn pr. fartøy som omfattes av ordningen.

Videre foreslår fiskeridirektøren å avsette 20 % mindre til en ferskfiskordning i kystfiskeflåten i 2022 sammenlignet med 2021, og med oppstart på fiske innenfor ordningen fra og med 16. mai.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre gjeldende regulering når det gjelder kysttorskreguleringen i 2022 og viser til at Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet skal ha en større gjennomgang av kysttorskreguleringen første halvår 2022.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2020

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk i 2020. Det stod igjen 2 273 tonn av justert kvote ved årsskiftet, og dette utgjør 0,7 %. 2 273 tonn er påplussset justert kvote i 2021. For mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2020 til 2021 vises det til kapittel 2.2.2. Førstehandsverdien i fisket etter torsk utgjorde ca. 7,6 milliarder kroner.

Tabell 1: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2020 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	106 710	106 011	103 944	2 067	98,0 %	2 425 017
Gruppekvote torske-trål	105 960	105 253	103 167	2 086	98,0 %	2 408 206
Gruppekvote seitrål	750	758	776	-18	102,4 %	16 811
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	223 234	213 832	214 377	-545	100,3 %	5 066 184
Lukket gruppe:	174 605	165 401	164 850	551	99,7 %	3 800 502
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>41 189</i>	<i>39 102</i>	<i>38 553</i>	<i>549</i>	<i>98,6 %</i>	<i>974 644</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>45 257</i>	<i>41 932</i>	<i>39 961</i>	<i>1 971</i>	<i>95,3 %</i>	<i>1 046 316</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>42 190</i>	<i>42 330</i>	<i>41 700</i>	<i>630</i>	<i>98,5 %</i>	<i>1 082 297</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>30 699</i>	<i>28 451</i>	<i>27 578</i>	<i>873</i>	<i>96,9 %</i>	<i>697 246</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>15 270</i>	<i>13 586</i>	<i>17 058</i>	<i>-3 472</i>	<i>125,6 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	27 917	28 157	27 982	175	99,4 %	725 400
Åpen gruppe:	20 712	20 274	21 545	-1 271	106,3 %	540 282
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>18 842</i>	<i>18 404</i>	<i>19 443</i>	<i>-1 039</i>	<i>105,6 %</i>	<i>540 282</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 870</i>	<i>1 870</i>	<i>2 102</i>	<i>-232</i>	<i>112,4 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	1 364	1 136	54,6 %	26 035
Forskning og undervisning	933	933	639	294	68,5 %	14 781
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	50 429
Kystfiskeordningen²	3 000	3 000	3 510	-510	117,0 %	
Annet⁴			169	-169		3 759
Totalt	343 377	333 276	331 003	2 273	99,3 %	7 586 206

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 26. september 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2019

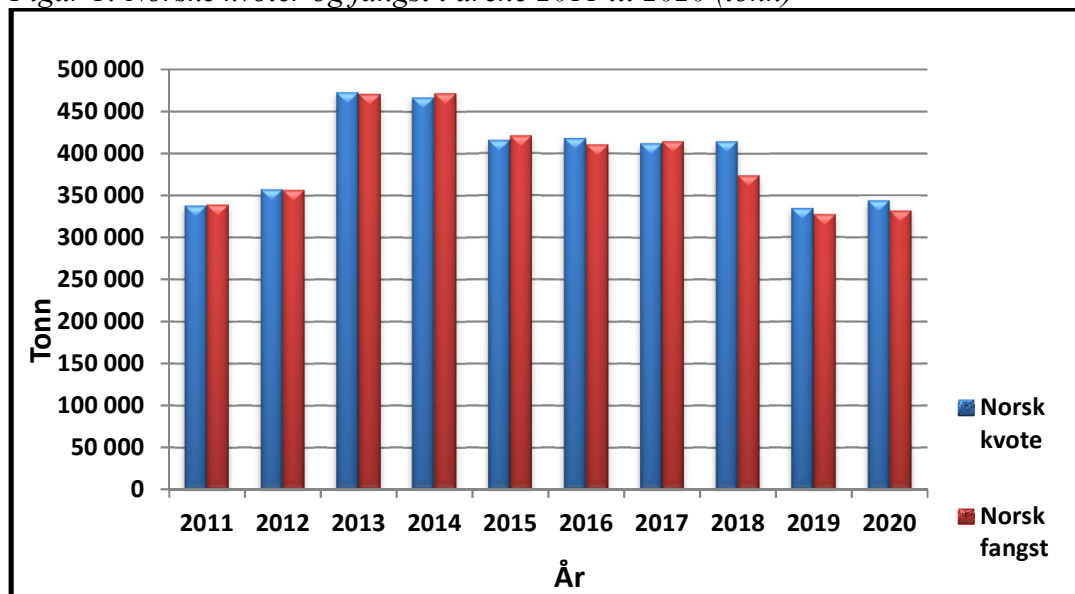
² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 2 282 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av torsk i årene 2011 til 2020. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst i årene 2011 til 2020 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

2.2 KVOTER OG FANGST I 2021

2.2.1 Kvoter i 2021

Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 906 600 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kystorsk. Av totalkvoten er 123 330 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2021 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	397 635
Russland	385 635
Tredjeland	123 330
Sum	885 600

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 5. mars å tilbakeføre 16 000 tonn, 31. mai 12 202 tonn og 21. juni 4 738 tonn torsk til nasjonal kvote fra ubenyttet tredjelandskvote. Den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 430 674 tonn.

Av den norske kvoten er 969 tonn disponert til forsknings- og undervisningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 876 tonn til kystfiskeordningen, 2 500 tonn til kvotebonus for levendelagring av torsk, 4 927 tonn til rekrutteringsordningen og 6 250 til kompensasjonskvoter som følge av manglende kvoteavtale med Storbritannia. Den resterende kvoten på 405 152 tonn er fordelt på fartøygruppene som følger:

Tabell 3: Fordeling på norske fartøygrupper 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Kvote
Torsketrål	128 899
Seitrål	750
Trålgruppen totalt	129 649
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291
Lukket gruppe	213 855
Åpen gruppe	26 357
Konvensjonelle fartøy totalt	275 503
Totalt	405 152

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 32 728 tonn fra 2020. Det stod igjen 2 273 tonn av justert totalkvote for 2020, noe som tilsvarer 0,7 %. Kvantumet legges til norsk totalkvote for 2021, og totalkvote i 2021 justert for kvoteoverføringer utgjør dermed 432 947 tonn torsk.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2020 på total- og gruppe- og fartøynivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021*. I reguleringen av fisket etter torsk er 2021-kvotene justert som følger:

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2021	Overføringer på fartøynivå	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2021
Trål totalt	129 649	2 656	-588	-1 278	130 439
Gruppekvote torsketrål	128 899	2 636	-550	-1 278	129 707
Gruppekvote seitrål	750	20	-38		732
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	280 430	1 898	2 300	-2 715	281 913
Lukket gruppe:	218 782	1 456	2 567	-2 119	220 686
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 672</i>	<i>16</i>	<i>533</i>	<i>-547</i>	<i>52 674</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>56 909</i>	<i>721</i>	<i>1 250</i>	<i>-570</i>	<i>58 310</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>54 293</i>	<i>461</i>	<i>169</i>	<i>-579</i>	<i>54 344</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>39 638</i>	<i>258</i>	<i>615</i>	<i>-423</i>	<i>40 088</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>15 270</i>				<i>15 270</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291	442	-267	-352	35 114
Åpen gruppe:	26 357			-244	26 113
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>24 487</i>			<i>-244</i>	<i>24 243</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>1 870</i>				<i>1 870</i>
Bonus levendelagring	2 500				2 500
Forskning og undervisning	969				969
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000				7 000
Kystfiskeordningen	3 876				3 876
Kompensasjonskvoter	6 250				6 250
Totalt	430 674	4 554	1 712	-3 993	432 947

2.2.3 Status i fisket i 2021

Tabell 5 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi av torsk hittil i 2021. Førstehandsverdien i fisket etter torsk utgjør ca. 5,5 milliarder kroner så langt. Omtrent 73 % av den justerte kvoten er oppfisket hittil i år, og det betyr at det gjenstår ca. 116 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var omtrent 86 % av den justerte kvoten oppfisket, det vil si at det gjensto ca. 48 000 tonn.

Fiskeridirektoratet viser til at fisket etter torsk ligger betydelig bak fjoråret. Dette har flere årsaker, slik som problemer i markedene og utfordringer med å skaffe arbeidskraft på sjø- og landsiden som følge av koronaviruspandemien, i kombinasjon med at torsken har vært mindre tilgjengelig for fiskeflåten. Det meldes som større letestkostnader og lavere konsentrasjoner av torsk for havfiskeflåten, mens vi må gå over 20 år tilbake i tid for å finne et dårligere lofotfiske. Den minste og mest væravhengige kystfiskeflåten ble rammet av et svært dårlig innsig av torsk på innersiden av Lofoten, Vestfjorden. I tillegg ble et stort kvantum av ubenyttet tredjelandskvote, 33 039 tonn, refordelt til fiskeflåten sent på året, det vil si etter at hovedsesongen til store deler av fiskeflåten var over. 5. mars ble 16 000 tonn tilbakeført til nasjonal kvote, 31. mai 12 202 tonn og 21. juni 4 738 tonn.

Tabell 5: Kvoter, fangst og førstehåndsverdi år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	129 649	130 439	75 537	54 902	57,9 %	1 442 496
Gruppekvote torske-trål	128 899	129 707	75 079	54 628	57,9 %	1 432 891
Gruppekvote seitrål	750	732	459	273	62,7 %	9 605
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	280 430	281 913	226 035	55 878	80,2 %	3 904 531
Lukket gruppe:	218 782	220 686	185 482	35 204	84,0 %	3 054 371
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 672</i>	<i>52 674</i>	<i>42 850</i>	<i>9 824</i>	<i>81,4 %</i>	<i>709 542</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>56 909</i>	<i>58 310</i>	<i>50 891</i>	<i>7 419</i>	<i>87,3 %</i>	<i>908 441</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>54 293</i>	<i>54 344</i>	<i>44 311</i>	<i>10 033</i>	<i>81,5 %</i>	<i>800 889</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>39 638</i>	<i>40 088</i>	<i>36 551</i>	<i>3 537</i>	<i>91,2 %</i>	<i>635 498</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>15 270</i>	<i>15 270</i>	<i>10 878</i>	<i>4 392</i>	<i>71,2 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291	35 114	22 060	13 054	62,8 %	519 294
Åpen gruppe:	26 357	26 113	18 492	7 621	70,8 %	330 866
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>24 487</i>	<i>24 243</i>	<i>17 363</i>	<i>6 880</i>	<i>71,6 %</i>	<i>330 866</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 870</i>	<i>1 870</i>	<i>1 129</i>	<i>741</i>	<i>60,4 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	1 612	888	64,5 %	23 572
Forskning og undervisning	969	969	499	470	51,5 %	8 571
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000	0	100,0 %	17 927
Kystfiskeordningen²	3 876	3 876	3 091	785	79,7 %	
Kompensasjonskvoter	6 250	6 250	3 139	3 111	50,2 %	69 824
Annet⁴			91	-91		1 155
Totalt	430 674	432 947	317 004	115 943	73,2 %	5 468 077

Kilde: Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 1. november 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2020

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 958 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

For å bidra til å redusere utfordringene med å utnytte torskekvotene og motvirke omfordeling av kvoter mellom fartøy og fartøygrupper, innførte Nærings- og fiskeridepartementet i samråd med fiskerinæringen en ordning med overføring av torskekvote på fartøynivå fra 2021 til 2022. Det vil si en begrenset kvotefleksibilitetsordning på bestemte vilkår, og ikke tilsvarende reguleringsmodellen med kvotefleksibilitet som vi kjenner fra de pelagiske fiskeriene. Alle fartøy med tillatelse til å delta i lukkede fiskerier i fisket etter torsk omfattes av ordningen. Vilkårene for å overføre kvote på fartøynivå fremgår her:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2021/overforing-av-torskekvoter-fra-2021-til-2022>

Det gjenstår, som tidligere skrevet, betydelig kvanta torsk i flere fartøygrupper, og det er tvilsomt om alle gruppene er i stand til å utnytte kvotene innenfor rammen av den opprinnelige avtalen om 10 % kvotefleksibilitet. Dette var bakgrunnen for at det under 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble besluttet å øke

overføringsadgangen fra 10 % til 15 % fra 2021 til 2022 som et engangstilfelle. Dette innebærer at Norges overføringsadgang øker fra 39 064 tonn til 58 595 tonn fra 2021 til 2022.

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet vurdere hvordan den økte overføringsadgangen bør implementeres i den nasjonale reguleringen for 2021, slik at dette kan diskuteres på reguleringsmøtet. I kapittel 2.3 gjennomgår vi status i fisket i de ulike reguleringsgruppene hittil i år og lager prognoser på forventet fisketakt ut året. I kapittel 2.4 presenterer vi et forslag til hvordan den økte kvotefleksibiliteten på 5 % kan implementeres i reguleringen for 2021.

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2021

2.3.1 Trålgruppen

Trålkvoten på 129 649 tonn er fordelt med 128 899 tonn til fartøy med torskestråltillatelse og 750 tonn til fartøy med seitråltillatelse.

Torskestrålerne er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 1 445 tonn pr. kvotefaktor. Torskestrålerne har fisket ca. 75 000 tonn hittil i år, og det gjenstår ca. 55 000 tonn av den justerte kvoten, det vil si omtrent 42 %. På samme tid i fjor gjenstod ca. 32 000 tonn (30 %) av justert gruppekvote. Tidligere erfaring tilsier at torskestrålerne har høy fangstkapasitet, og at de er i stand til å ta kvotene ved hjelp av slumpfiskordningen og 10 % overføringsadgang på fartøynivå fra 2021 til 2022. Fiskesalgslagene melder om at ingen trålere til nå har utnyttet 100 % av årets kvote. Vi kan derfor ikke legge til grunn en overføring fra 2021 til 2022 som er lavere enn 10 % av justert gruppekvote. Det legges dermed til grunn at ca. 12 900 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

Seitrålerne er regulert med fartøykvoter på 183 tonn pr. fartøy. Fartøykvotene er ved en feil i forbindelse med avstemming av kvoteoverføringsordningen på fartøynivå blitt overregulert med 20 tonn til sammen. Denne feilen rettes opp ved avstemming av kvotefleksibilitet fra 2021 til 2022. Fartøy med seitråltillatelse har fisket 459 tonn hittil i år. På tilsvarende tidspunkt i 2020 hadde seitrålerne fisket 499 tonn. Det forventes at gruppekvoten tas innenfor de 10 % av kvoteoverføringer på fartøynivå som seitrålerne kan benytte, og at ca. 75 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i 2021 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 280 430 tonn i 2021, inklusive 4 927 tonn avsatt til rekrutteringskvoter. Gruppekvotene inklusive ferskfiskordningen justert for kvotefleksibilitet er på 281 913 tonn. I tillegg til fartøykvoter og maksimalkvoter har reguleringsgruppene fisket innenfor ulike ordninger som ferskfiskordning, kvotebonus levendelagring og kystfiskeordning. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy er tildelt en gruppekvote på 35 291 tonn torsk i 2021, og gruppeknoten justert for kvoteoverføring er på 35 114 tonn. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene. Kvoteenheten er satt til 375 tonn, noe som vil si at et fartøy med kvotefaktor 1,0 har fartøykvote på 375 tonn.

Hittil i år har konvensjonelle havfiskefartøy fisket ca. 22 000 tonn, og det gjenstår dermed om lag 13 000 tonn (37 %) av den justerte gruppeknoten. På samme tid i fjor gjensto ca. 7 400 tonn, det vil si 26 % av justert kvote. Erfaring tilsier at konvensjonelle havfiskefartøy har høy fangstkapasitet, og at de er i stand til å ta kvotene ved hjelp av slumpfiskordningen og 10 % overføringsadgang på fartøynivå fra 2021 til 2022. Fiskesalgslagene melder om at bare et par fartøy har utnyttet 100 % av årets kvote p.t, vi kan dermed legge til grunn at 10 % av justert gruppekvote med fratrukk av 600 tonn skal overføres fra 2021 til 2022. Det antas videre at ca. 2 900 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Fartøy i lukket gruppe har i 2021 en samlet gruppekvote på 218 782 tonn (inklusive 4 927 tonn avsatt til rekrutteringsordningen). Gruppeknoten justert for kvoteoverføringer er på til sammen 220 686 tonn. Av gruppeknoten er det avsatt 15 270 tonn torsk for fartøy i lukket gruppe til ferskfiskordningen. Fra og med 18. mai har kvotetillegget ved fiske innenfor ferskfiskordningen vært 20 % av fangsten på ukebasis, kvotetillegget økte til 30 % den 28. juni og til 50 % den 1. november.

Tabell 6 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen så langt i 2021 fordelt på fartøygrupper (inkluderer åpen gruppe som har en avsetning på 1 870 tonn). Fartøy i lukket gruppe har fisket ca. 10 900 tonn hittil i år, og det gjenstår således ca. 4 400 tonn (29 %) av inneværende års avsetning til ferskfiskordningen. På tilsvarende tidspunkt i fjor gjenstod ca. 1 200 tonn (9 %) i lukket gruppe.

Tabell 6: Estimert fangst innenfor ferskfiskordningen i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	1 849
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	3 251
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	3 915
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	1 863
Lukket gruppe:	10 878
Åpen gruppe:	1 129
Totalt	12 007

Kilde: Norges Råfisklag pr. 1. november 2021

Tabell 7 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe i fisket etter torsk pr. 27. oktober 2021, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 7: Antall deltakeradganger (aktive og passive) i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde

Antall deltakeradganger	Største lengde				Totalt
	Hjemmelslengde	0 - 10,9 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	
0 - 10,9 m	891	269	9	4	1 173
11 - 14,9 m	19	260	39	22	340
15 - 20,9 m		17	46	59	122
21 - 27,9 m			1	60	61
Totalt	910	546	95	145	1 696

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 27. oktober 2021

Tabell 8 gir en oversikt over overreguleringen for fartøy i lukket gruppe i 2021. Alle fartøygruppene ble regulert med fartøykvoter (garantert kvantum) fra årets begynnelse for å skape ro og forutsigbarhet i fisket og for å unngå kappfiske.

Tabell 8: Overregulering i lukket gruppe i 2021

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering 1. jan – 4. mars	Overregulering 5. mars – 5. mai	Overregulering 6. mai – 30. mai	Overregulering 31. mai – d.d.
Under 11 m	Under 11 m	12 %	7,5 %	12 %	20 % / 12 %*
	11 – 12,9 m	6 %	3,8 %	6 %	10 % / 6 %*
	13 – 14,9 m	3 %	1,9 %	3 %	5 % / 3 %*
	Over 15 m	0 %	0 %	0 %	0 %
11 - 14,9 m	Alle lengder	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>
15 - 20,9 m	Alle lengder				
21 - 27,9 m	Alle lengder				

*Overreguleringen som skal benyttes ved beregning av hvilke kvanta fartøyene eventuelt kan overføre fra 2021 til 2022

Da det ble besluttet å innføre overføringsadgang på inntil 10 % på fartøynivå for fartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde, anbefalte Fiskeridirektoratet å redusere overreguleringen ved refordeling av tredjelandskvoter 5. mars fra 12 % til 7,5 %. Ingen fartøy fikk redusert fartøykvote som følge av endringen. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i etterkant å øke overreguleringen med virkning fra og med 6. mai og videre at overreguleringen på 12 % skulle tildeles som fartøykvoter som nå utgjør beregningsgrunnlaget for eventuell kvoteoverføring fra 2021 til 2022. Det ble videre besluttet å øke overreguleringen ytterligere til 20 % den 31. mai for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 11 meter. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at denne overreguleringen skulle tildeles som fartøykvote, men at den ikke skulle utgjøre beregningsgrunnlaget for eventuell kvoteoverføring fra 2021 til 2022. Fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde har nå to fartøykvoter:

- En fartøykvote med 20 % overregulering som er garantert innenfor kvoteåret.
- En fartøykvote med 12 % overregulering som danner grunnlag for eventuelle kvoter som kan overføres fra 2021 til 2022.

Gruppekvoteene i lukket gruppe er beregnet på grunnlag av fartøysammensetningen ved årsskiftet. Utskiftninger som skjer i løpet av året vil derfor ikke medføre at gruppekvoteene endres, men vil kunne påvirke graden av overregulering i de enkelte reguleringsgruppene.

Lukket gruppe har hittil i år fisket ca. 185 000 tonn torsk totalt, og av dette utgjør fiske innenfor ferskfiskordningen omtrent 11 000 tonn. Til sammenligning var det fisket ca. 157 000 tonn i lukket gruppe i fjor på tilsvarende tidspunkt, hvor av ca. 12 000 tonn på ferskfiskordningen. Det gjenstår ca. 35 000 tonn av kvoten (16 %) inneværende år, mot ca. 8 000 tonn av kvoten (5 %) på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Som det fremgår av tabell 5, er det i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde det gjenstår mest av kvoten, ca. 9 900 tonn (19 %). Det forventes ikke at det fiskes betydelige kvanta i denne fartøygruppen før årsskiftet. Fiskesalgslagene melder om at ca. 60 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t. I denne fartøygruppen legger vi derfor til grunn at 10 % av justert gruppekvote inklusive 12 % overregulering, med fratrekk av 300 tonn, utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 5 600 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå innenfor gjeldende regulering med 10 % kvotefleksibilitet/overføringsadgang.

For fartøy mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 7 400 av kvoten (13 %), og det forventes heller ikke stor aktivitet i denne fartøygruppen ut året. Fiskesalgslagene melder om at ca. 120 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t. I denne fartøygruppen legger vi derfor til grunn at 10 % av justert gruppekvote med fratrekk av 1 200 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 4 600 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

For fartøy mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 10 000 av kvoten (19 %), og det kan forventes noe aktivitet i denne fartøygruppen ut året. Fiskesalgslagene melder om at ca. 60 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t, så her kan vi legge til grunn at 10 % av justert gruppekvote med fratrekk av 1 200 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 4 300 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

For fartøy mellom 21 og 27,9 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 3 500 av kvoten (9 %), og det kan forventes noe aktivitet i denne fartøygruppen ut året. Fiskesalgslagene melder om at ca. 30 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t, vi kan således legge til grunn at 10 % av gruppekvote med fratrekk av 800 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 3 200 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

2.3.2.3 Lukket gruppe – samfiske

Samfiske innebærer at et fartøy kan fiske hele eller deler av kvoten av torsk, hyse og sei som er tildelt et annet fartøy. Det andre fartøyet har ikke adgang til å drive fiske så lenge samfisket pågår.

Pr. 27. oktober 2021 er 308 samfiskelag påmeldt. Noen av samfiskelagene melder seg av og på flere ganger i løpet av året.

2.3.2.4 Åpen gruppe

Åpen gruppe er tildelt en gruppekvote på 26 357 tonn torsk i 2021. Justert for kvoteoverføringer fra 2020 er gruppekvoten på 26 113 tonn. Fra dette er det avsatt 1 870 tonn til fiske innenfor ferskfiskordningen, jf. beskrivelse av ferskfiskordning i lukket gruppe kapittel 2.3.2.2.

Fartøy i åpen gruppe har hittil i år fisket ca. 18 500 tonn, og det gjenstår således ca. 7 600 tonn av den justerte gruppekvoten (inklusive ferskfiskordningen). Restkvantumet utgjør nesten 29 %, og bestemmelsen om kvotefleksibilitet på gruppenivå tilsier at Fiskeridirektoratet kan godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret, 10 % utgjør her 2 636 tonn. Det forventes ikke at det fiskes noe særlig mer i åpen gruppe før årsskiftet, og åpen gruppe står i fare for å tape betydelige kvoteandeler dersom vi ikke velger å justere bestemmelsen om kvotefleksibilitet for inneværende år.

Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fartøyeiere på eller under 30 år er også tildelt en garantert tilleggskvote på 4 tonn (ungdomstillegg). Kvote tillegg kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe, og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen.

Maksimalkvotene i åpen gruppe ble økt med tre tonn for alle fartøy 6. mai for å stimulere til at gruppekvoten kan tas. Maksimalkvotene ble ytterligere økt med ett tonn pr. fartøy 31. mai. Det ble åpnet for fritt fiske for fartøy i åpen gruppen fra og med 27. september.

2.3.2.5 Kystfiskeordningen

Kystfiskeordningen innebærer et kvotetillegg til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Som en oppfølging av kvotemeldingen ble det besluttet at avsetningen til ordningen skal variere med størrelsen på norsk totalkvote. Den skal nå utgjøre 0,9 % av norsk totalkvote. Det er dermed satt av 3 876 tonn til ordningen i inneværende år.

Reguleringen er en videreføring fra tidligere års regulering. I 2021 er kvotetillegget satt til åtte tonn torsk pr. fartøy (garantert kvote) som omfattes av ordningen. For å legge til rette for at avsetningen kan tas, ble det tildelt et maksimalkvotetillegg på 10,5 tonn pr. fartøy med virkning fra og med 5. mai. Hittil i år er det registrert fisket 3 091 tonn innenfor kystfiskeordningen, og dette innebærer at det gjenstår 785 tonn (20 %). Det forventes ikke at det fiskes noe særlig mer på ordningen før årsskiftet. Myndighetene har ikke tatt stilling til om kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå. I de årene der

avsetningen var på 3 000 tonn og uavhengig av størrelsen på norsk totalkvote, var kystfiskeordningen ikke omfattet av kvotefleksibilitet på gruppenivå. Fiskeridirektoratet mener det er et rettferdig og rimelig prinsipp at fartøygrupper får mulighet til å ta sine kvoteandeler og samtidig tar ansvar for sitt eventuelle overfiske i det enkelte år innenfor rammen av 10 % kvotefleksibilitet. Det legges derfor til grunn i det videre at kystfiskeordningen skal omfattes av ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå. Fiskeridirektoratet tar denne diskusjonen videre i kapittel 3.2.3.

For lesere som er interessert i mer detaljert statistikk vedrørende fangst, deltakelse pr. år og fylkesvis fordeling m.m. i fisket i åpen gruppe og innenfor kystfiskeordningen, finner man følgende rapport på Fiskeridirektoratets hjemmesider:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Tall-og-analyse/Fangst-og-kvoter/AApen-gruppes-fiske-etter-torsk-nord-for-62-N>

2.3.2.6 Bonus levendelagring

Det er i år avsatt 2 500 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levendelagret torsk, og levendelagret torsk kvoteavregnes med 70 % på fartøyets kvote. Det ble åpnet for fiske innenfor ordningen 1. mars. Nærings- og fiskeridepartementet endret reguleringen i vår ved å øke bonusen fra 30 % til 50 %. Dette innebærer at for torsk som er fisket fra og med 30. april, og som har vært eller skal settes i mellomagringsmerd, skal endelig kvotebelastning utgjøre 50 % av kvantumet på sluttseddelen.

Hittil er det fisket 3 436 tonn torsk gjennom denne ordningen (fartøy i lukket gruppe). 12 fartøy har deltatt, 3 140 tonn er ført på sluttsedler og 296 tonn er ført på landingsedler hittil. Bonusavsetningen belastes med 1 612 tonn.

2.3.2.7 Kompensasjonskvoter

Det er avsatt 6 250 tonn torsk fra «toppen» av norsk totalkvote til kompensasjonskvoter for enkelte fartøygrupper for manglende kvoteavtale med Storbritannia i inneværende år. Konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i kystfartøygruppen i fisket etter lange og brosme ble tildelt en garantert tilleggskvote på 208 tonn torsk pr. fartøy med virkning fra og med 31. mai i år. Det er hittil i år registrert fangst på 3 139 tonn innenfor denne ordningen.

2.4 KVOTEUTNYTTELSE OG PROGNOSE FOR KVOTEOVERFØRINGER I 2021

Vi viser til bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet i brev av 3. september der de ber Fiskeridirektoratet vurdere kvoteutnyttelsen og hvorvidt det er dekning for å overføre resterende kvoter til neste år innenfor kvotefleksibiliteten på 10 %. Innledningsvis vil Fiskeridirektoratet bemerke at det er vanskelig å utarbeide en god prognose på forventet fisketakt i de ulike fartøygruppene de neste to månedene. Dette vil avhenge av flere forhold

som vær, tilgjengelighet på fisk, marked, deltakelse i andre fiskerier, individuelle tilpasninger etc.

I gjennomgangen av de ulike fartøygruppene i kapittel 2.3 så vi hvordan gruppene ligger an i forhold til å komme i mål med årets kvoter. I gjeldende regulering er nesten hele norsk totalkvote delt ut som garanterte kvoter til fartøygruppene, og bestemmelsen om kvoteoverføringer på fartøynivå er også slik at overføringene fra 2021 til 2022 på 10 % knytter seg til garanterte kvoter.

Tabell 9 oppsummerer diskusjonen i kapittel 2.3 og viser hvilke kvanta som potensielt kan overføres i henhold til gjeldende regulering med 10 % kvotefleksibilitet på gruppe- og/eller fartøynivå. Vi forutsetter videre i de lukkede fiskeriene at det overføres 10 % på fartøy- og/eller gruppenivå. Unntak er i fartøygruppen mellom 21 og 29 meter hjemmelslengde som allerede har fisket 91,2 % av årets gruppekvote. Kvotene i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde er overregulert med 12 %, og det er besluttet at disse fartøykvotene danner grunnlaget for overføringene. Det forutsettes videre at åpen gruppe overfører 10 % på gruppenivå, og at det overføres 10 % av avsatt kvantum til kystfiskeordningen på gruppenivå. Vi ser da at potensielle overføringer summerer seg opp til ca. 40 074 tonn.

Dersom vi forutsetter at havfiskeflåten er i stand til å fiske 90 % av sine tildelte kvoter og gitt at det ikke fiskes mer i den minste kystfiskeflåten utover det som fiskes på ferskfiskordningen i tiden fram mot årsskiftet, så vil tapte kvoteandeler for enkelte fartøygrupper utgjøre til sammen ca. 15 600 tonn. Potensielle tapte kvoteandeler fordelt på de enkelte fartøygruppene går frem av tabell 9.

Tabell 9: Prognose på kvoteoverføringer og potensielt tapte kvoteandeler fra 2021 til 2022 (tonn)

Fartøygrupper	10% overføring på fartøy- og/eller gruppenivå	Potensielle tapte kvoteandeler
Trål totalt:	12 965	
Gruppekvote torsketral	12 890	
Gruppekvote seitrål	75	
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	26 721	15 242
Lukket gruppe:	20 556	10 257
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde*</i>	5 899	3 925
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	5 691	1 728
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	5 429	4 604
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 537	
Konvensjonelle havfiskefartøy	3 529	
Åpen gruppe	2 636	4 985
Kystfiskeordningen	388	397
Totalt	40 074	15 639

* 12 % overregulering som kan overføres

2.5 FORSLAG TIL ENDRET BESTEMMELSE OM KVOTEFLEKSIBILITET I 2021

Som tidligere skrevet, ble det på 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon besluttet å øke overføringsadgangen til 15 % fra 2021 til 2022. Dette innebærer at Norges overføringsadgang øker fra 39 064 tonn til 58 595 tonn fra 2021 til 2022. Det vises til pressemeldingen fra Nærings- og fiskeridepartementet 15. oktober der det ble besluttet at Fiskeridirektoratet vil legge frem et forslag til hvordan den økte overføringsadgangen skal håndteres i de nasjonale reguleringene til reguleringsmøtet i november, og at departementet tar den endelige beslutningen i saken.

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/enighet-om-norsk-russisk-fiskeriavtale-for-2022/id2877748/>

Fiskeridirektoratet vil i det videre legge frem to alternativ for å implementere den økte overføringsadgangen i den nasjonale reguleringen og diskutere fordelingsmessige konsekvenser av de ulike alternativene:

- Alternativ 1: Alle fartøygrupper gis mulighet til å overføre inntil 15 % av sine tildelte kvoter på fartøy- og/eller gruppenivå, og eventuelle ubenyttede overføringsandeler tilføres «toppen» av norsk totalkvote for 2022.
- Alternativ 2: Den økte overføringsadgangen sikrer at den minste kystfiskeflåten får overført sine restkvoter slik at de ikke taper kvoteandeler. Det åpnes også for økt overføringsadgang for havfiskeflåten på inntil 13 % på fartøy- og/eller gruppenivå. Eventuelle ubenyttede overføringsandeler tilføres «toppen» av norsk totalkvote for 2022.

Alternativ 1

Vi forutsetter i dette alternativet at alle fartøygruppene gis adgang til å overføre inntil 15 % på fartøy- og/eller gruppenivå. I de fartøygruppene som har fisket mer enn 85 % av tildelt kvote, tas det bare høyde for å overføre restkvantum p.t., og hvilke kvanta som da kan overføres fra 2021 til 2022 framgår av tabell 10. Vi forutsetter videre at havfiskeflåten er i stand til å fiske 85 % av sine tildelte kvoter. Gitt at det ikke fiskes mer i den minste kystfiskeflåten utover det som fiskes på ferskfiskordningen i tiden fram mot årsskiftet, så vil tapte kvoteandeler for enkelte fartøygrupper utgjøre til sammen ca. 6 700 tonn, jf. tabell 10. En slik modell er innenfor avtalen med Russland, og gir en potensiell samlet overføring på ca. 57 000 tonn.

Tabell 10: Alternativ 1 for fordeling av utvidet overføringsadgang på 5 % fra 2021 til 2022 (tonn)

Fartøygrupper	15 % overføring på fartøy- og/eller gruppenivå	Potensielle tapte kvoteandeler
Trål totalt:	19 448	
Gruppekvote torsketrål	19 335	
Gruppekvote seitrål	113	
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	37 197	6 531
Lukket gruppe:	27 949	2 864
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde*</i>	8 849	975
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	7 419	
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	8 144	1 889
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 537	
Konvensjonelle havfiskefartøy	5 294	
Åpen gruppe	3 954	3 667
Kystfiskeordningen	581	204
Totalt	57 226	6 735

* 12 % overregulering som kan overføres

Alternativ 2

Dette alternativet legger til grunn at den utvidede overføringsadgangen på 5 % i størst mulig grad skal sikre at de fartøygruppene som av ulike årsaker er hardest rammet av en vanskelig torskesesong skal tilgodesees slik at intensjonene i årets fordeling i best mulig grad ivaretas. Vi legger til grunn at det ikke fiskes mer i den minste kystfiskeflåten utover det som fiskes på ferskfiskordningen i tiden fram mot årsskiftet, og havfiskeflåten tildeles en utvidet kvotefleksibilitetsadgang på 13 % på fartøy- og/eller gruppenivå.

Dersom vi tillater utvidede overføringsadganger for fartøygruppene som skissert ovenfor, vil vi «binde opp» kvantum på vel 60 000 tonn, jf. tabell 11. Det vil fiskes noe mer i kystfiskeflåten enn forutsatt ovenfor, og Fiskeridirektoratet mener derfor at en slik regulering er trygt innenfor en avtalen som tillater å overføre 58 595 tonn med Russland. Dersom det mot formodning skulle oppstå behov for å overføre mer enn 58 595 tonn, forslås det at dette kvantumet salderes mot «toppen» av norsk totalkvote for 2022.

Tabell 11: Alternativ 2 for fordeling av utvidet overføringsadgang på 5 % fra 2021 til 2022 (tonn)

Fartøygrupper	Overføring på fartøy- og/eller gruppenivå
Trål totalt:	16 854
Gruppekvote torsketral	16 757
Gruppekvote seitrål	98
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	43 022
Lukket gruppe:	30 813
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde*</i>	9 824
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	7 419
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	10 033
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 537
Konvensjonelle havfiskefartøy	4 588
Åpen gruppe	7 621
Kystfiskeordningen	785
Totalt	60 661

* 12 % overregulering

Fiskeridirektoratet anbefaler alternativ 2 da dette alternativet i størst mulig grad legger til rette for å realisere vedtatt fordeling for 2021. Vi viser også til myndighetenes kommunikasjon til fiskerinæringen våren 2021 der det fremgår at myndighetene ved ulike anledninger valgte å ikke refordele ved å gi maksimalkvotetillegg i de enkelte fartøygruppene for å motvirke at fartøy og fartøygrupper minster kvoteandeler. Man foretrakk å avvende situasjonen for å se om man skulle tillate større overføringsandel i den nasjonale reguleringen for en eller flere fartøygrupper.

https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/nfd/pressemeldinger/2021/innforer_tiltak_for_den_minste_fiskeflaten/id2845194/

Fiskeridirektoratet forslår å endre inneværende års regulering slik at kvotefleksibilitetsbestemmelsen økes til 13 % på fartøy- og/eller gruppenivå for havfiskeflåten, og at alt restkvantum ved årsskiftet overføres på gruppenivå for kystfiskeflåten. Dersom det ikke er kvotemessig dekning for en slik overføringsadgang innenfor avtalen med Russland, salderes overskytende kvantum mot totalkvoten for 2022.

Fiskeridirektoratet anbefaler at det fattes beslutning snarest i denne saken slik at fiskeflåten kan gis forutsigbare rammebetingelser og utnytte tildelte fiskemuligheter på en god måte resten av sesongen. Dersom alternativ 1 velges, bør det umiddelbart innføres maksimalkvotetillegg og eventuelt fritt fiske i flere fartøygrupper for å legge til rett for at 85 % av gruppekvoteene kan tas før årsskiftet.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2022

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) anser bestanden for å høstes bærekraftig og å ha full reproduksjonsevne. Gytebestanden har vært over $MSYB_{trigger}$ (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 2002. Gytebestanden nådde toppnivået i 2013 og har avtatt noe de siste årene. Fiskedødsraten (F) har blitt redusert fra godt over F_{lim} (*Kritisk fiskedødsrate*) i 1997 til under F_{MSY} (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte*) siden 2008, og etter 2018 har den vært på eller like over F_{MSY} . Det har ikke vært sterk rekruttering etter årsklassene 2004 og 2005.

Bestanden er betydelig nedjustert fra fjorårets bestandsvurdering. Årsaken til dette er at både de viktigste aldersgruppene i fiskeriet er nedjustert på grunn av sterkere nedgang i toktindekser enn forventet, og en nedjustering av gytebestanden som følge av metoderevisjonen som ble gjennomført i februar 2021.

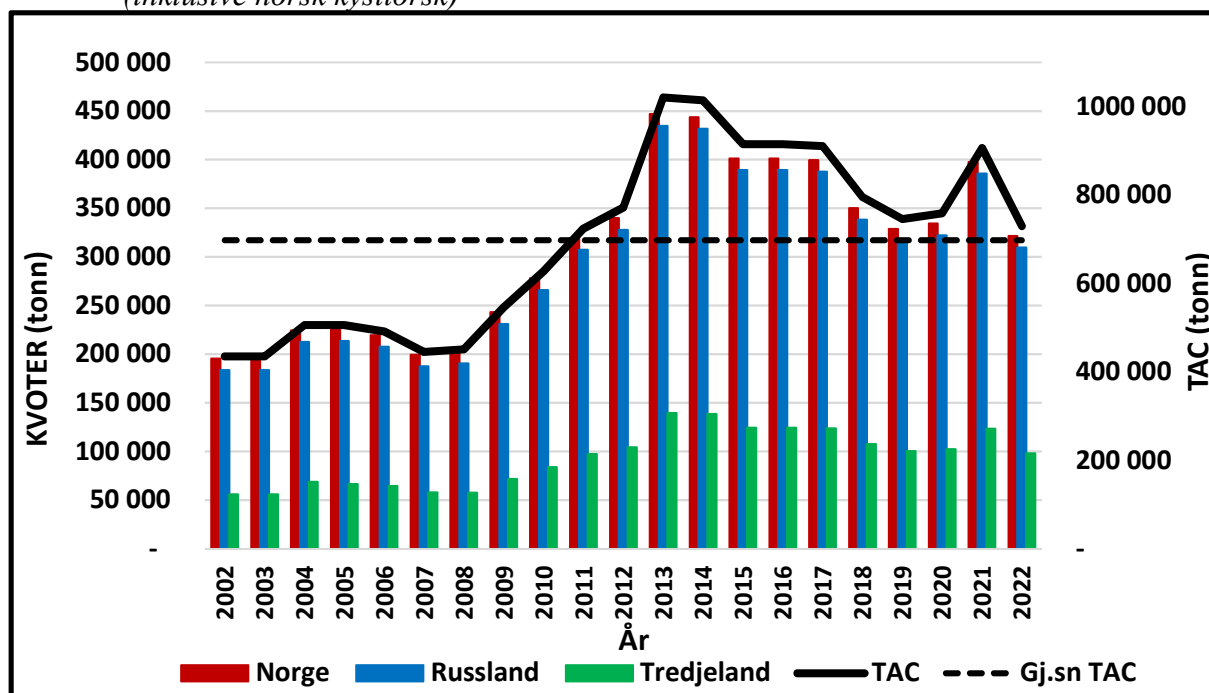
ICES anbefaler en totalkvote på 708 480 tonn i tråd med høstingsregelen i 2022.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2022 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

På 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å fastsette en totalkvote på 708 480 tonn i henhold til vedtatt høstingsregel og anbefalingen fra Det internasjonale havforskningsrådet (ICES). Dette innebærer en reduksjon på 20 % fra inneværende års nivå, noe som vil si at totalkvoten er 177 120 tonn lavere. I tillegg kommer 21 000 tonn norsk kysttorsk. Det er avsatt 98 270 tonn til tredjeland, og de resterende 631 210 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i totalkvoten (TAC) inklusive norsk kysttorsk og kvoter i årene 2002 til 2022. TAC var på 435 000 tonn i 2002 (lavest) og på 1 021 000 tonn i 2013 (høyest). Dette tilsvarer en variasjon i TAC på 586 000 tonn, mens TAC i gjennomsnitt har utgjort ca. 698 000 tonn de siste 20 årene.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland i årene 2002 til 2022 (inklusive norsk kysttorsk)

Etter en overføring på 6 000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskekvote i 2022 som følger:

Tabell 13: Kvotesituasjonen for 2022 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	321 605
Russland	309 605
Tredjeland	98 270
Sum	729 480

Av dette kan inntil 14 000 tonn, 7 000 tonn til Russland og 7 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

3.2.1 Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote

Fiskeridirektoratet viser til at det for inneværende år er tilbakeført hele 33 039 tonn av ubenyttede tredjelandskvoter utover våren 2021. Reguleringsopplegget ga store fordelingsmessige effekter for den delen av fiskeflåten som tradisjonelt fisker torsk i første kvartal. Som følge av reduksjon i totalkvoten, og mulighet for en bilateral kvoteavtale med Storbritannia, forventes det ikke at det blir tilbakeført et like stort kvantum til norsk totalkvote i 2022. Fiskeridirektøren anbefaler at det allerede ved årets start tilbakeføres 5 000 tonn til norsk totalkvote i forventede ubenyttede tredjelandskvoter. Vi har da lagt til grunn antakelser om tradisjonell avsetning i fiskevernsonen ved Svalbard til tredjeland, og vi har satt av romslige, eventuelle kvoter til tredjeland i Norges økonomiske sone. Norsk totalkvote vil da utgjøre 326 605 tonn i 2022.

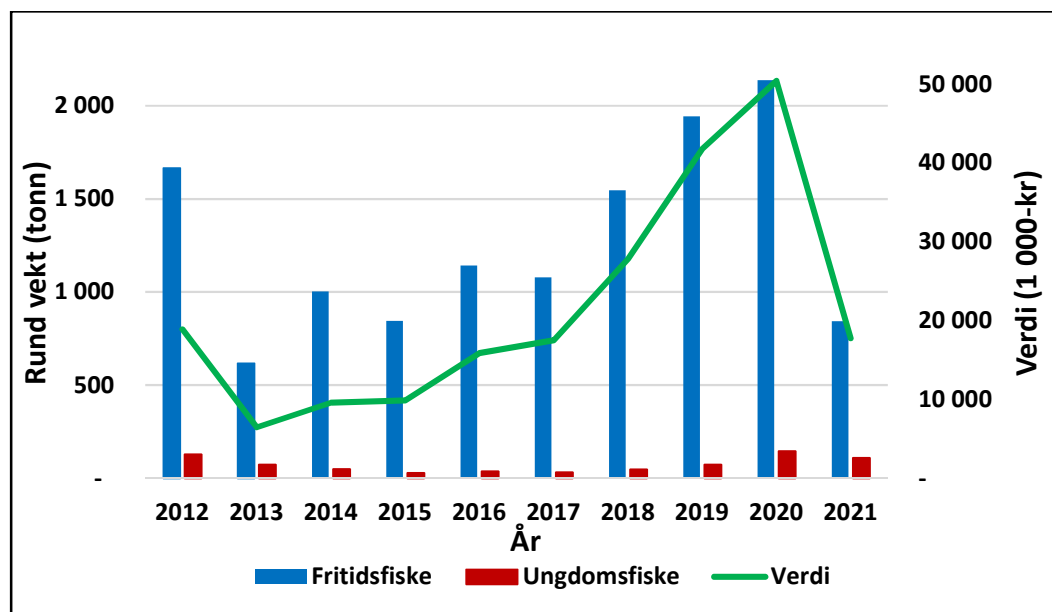
Fiskeridirektøren foreslår å tilbakeføre 5 000 tonn av ubenyttet tredjelandskvote til norsk totalkvote allerede ved årets begynnelse. Norsk totalkvote utgjør etter dette 326 605 tonn.

3.2.2 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I årene 2010 til 2021 ble det avsatt 7 000 tonn til dekning av både registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningene ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst av torsk fra ungdomsfiskeordningen, samt total førstehåndsverdi fra disse ordningene i årene 2012 til 2021. I gjennomsnitt har det blitt omsatt 1 281 tonn torsk innenfor fritidsfisket og 72 tonn innenfor ungdomsfiskeordningen pr. år i perioden. Gjennomsnittlig førstehåndsverdi for begge ordningene samlet har utgjort om lag 22 millioner kr. pr. år. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av torsk fra turist- og fritidsfiske. Vi ser at omsatt kvantum og verdi er lavest i 2013 og 2021, og dette kommer av vanskelig markedssituasjon og tilgjengelighet på torsk disse årene.

Figur 3: Registrert omsatt fangst i fritids- og ungdomsfisket og førstehåndsverdi i perioden 2012 til 2021

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 20. oktober 2021

Havforskningsinstituttet kartla i 2009 deler av det kommersielle turistfisket og beregnet et uttak av torsk på om lag 1 600 tonn. I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke gikk gjennom de 445 kommersielle turistfiskeanleggene som var identifisert i kartleggingen. I 2018 ble det innført en registreringsordning for turistfiskevirksomheter. Datakvaliteten er noe lav, og det er grunn til å tro at ikke alle torskfangster blir rapportert. Pr. dags dato er det for eksempel registrert 1 537 turistfiskebedrifter, mens kun 798 av disse har rapportert så langt i år. Fiskeridirektoratet viser til Havforskningsinstituttets status i arbeid med kartlegge turist- og fritidsfiske:

<https://www.hi.no/hi/nyheter/2021/juni/fritidsfiske--star-for-et-vesentlig-uttak-av-fisk-i-kystsonen>

Samlet sett er det derfor rimelig å legge til grunn at hele avsetningen på 7 000 tonn tas. Vi forventer at torsken blir like tilgjengelig for fangst i kystnære strøk i 2022 som inneværende år, og fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2022 avsettes 7 000 tonn torsk fra norsk totalkvote til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.3 Avsetning til kvotebonus for levendelagring av torsk

I 2021 ble det avsatt 2 500 tonn til kvotemessig dekning av kvotebonus ved levendelagring.

Fiskeridirektøren varslet i forslaget til regulering for 2018 at størrelse på avsetning og bonuselement skal trappes ned gradvis i årene fremover. Kvotebonus for levendelagring ble i sin tid opprettet for å gi næringen et incentiv til å utvikle fiskeri for levendelagring. Det er nå besluttet at bonuselementet skal trappes ned over en periode med sikte på å fjernes helt. Nedtrappingsplanen går frem av tabell 14.

Tabell 14: Nedtrappingsplan kvotebonus levendelagring

År	Avsetning	Kvotebonus	Bonusperiode
2018	4 000	50 %	1. jan - 31. des
2019	3 000	40 %	6. mai - 31. des
2020	2 500	30 %	4. mai - 31. des
2021	2 500	30 %	3. mai - 31. des
2022	1 500	20 %	2. mai - 31. des
2023	1 500	20 %	1. mai - 31. des

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å fastsette bonusperioden med varighet fra 1. mars til 31. desember for inneværende år. Basert på erfaring fra inneværende års fiske, og ut ifra behovet for stabilitet og forutsigbarhet, mener fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å sette neste års dato for oppstart til 7. mars 2022.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 500 tonn fra norsk totalkvote til dekning av kvotebonus ved levendelagring i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Endelig kvotebelastning skal utgjøre 80 % av kvantumet på sluttseddelen. Kvotebonus gjelder i perioden fra og med 7. mars og ut året så lenge det er dekning innenfor avsetningen.

3.2.4 Kystfiskeordningen

Kystfiskeordningen innebærer et garantert kvotetillegg til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Det ble for inneværende år besluttet at avsetningen til kystfiskeordningen skal variere med størrelsen på norsk totalkvote ved å utgjøre en fast andel av denne, det vil si 0,90 %.

Dette innebærer en avsetning til kystfiskeordningen på 2 939 tonn siden norsk totalkvote i 2022 utgjør 326 605 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 2 939 tonn fra norsk totalkvote til kystfiskeordningen i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote mellom trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektøren viser til diskusjonen i kapittel 2.3.2.5 vedrørende kvotefleksibilitet på gruppenivå på kystfiskeordningen. Det bør avklares hvorvidt fisket på avsetningen innenfor kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå nå som avsetningen varierer og har blitt en fast andel av norsk totalkvote. Fiskeridirektøren anbefaler at kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå da dette vil gi mer ro og forutsigbarhet i fisket, samtidig som det best ivaretar intensjonen om stabile kvoteandeler over år.

Fiskeridirektøren anbefaler at kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå.

3.2.5 Rekrutteringsordningen

Fiskeridirektøren viser til sak 26/2021 som omhandler ny rekrutteringskvotebonusordning. Det er besluttet at ny rekrutteringskvotebonusordning skal høres i forbindelse med reguleringsmøtet. Størrelsen på en eventuell avsetning til formålet er ikke kjent p.t. Avsetningen til rekrutteringskvotebonusordningen vil i 2022 utgjøre en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvantum i forbindelse med ny rekrutteringskvotebonusordning.

Fiskeridirektøren viser videre til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor å videreføre ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 15 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter torsk.

Tabell 15: Kvotefaktorer og garanterte kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 29. oktober 2021

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter (tonn)
Under 11 m	84,4127	23,8000	2 009
11 - 14,9 m	221,8559	21,0954	4 680
Totalt	306,2686		6 689

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 29. oktober 2021

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 6 689 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 6 689 tonn fra norsk totalkvote til dekning av fiske innenfor rekrutteringsordningen i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.6 Innblanding av torsk i loddefisket

For første gang siden 2018, besluttet Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon å åpne for et kommersielt loddefiske i 2022. Totalkvoten på lodde ble fastsatt til 70 000 tonn for 2022.

I 2018 ble det satt av 500 tonn torsk til innblanding av torsk i loddefisket, og estimert innblanding av torsk utgjorde 170 tonn. Totalkvoten i 2018 var på 205 000 tonn. Ettersom loddeknoten er betraktelig lavere i 2022, foreslår fiskeridirektøren å avsette 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2022. Dersom det skulle vise seg at behovet for avsetning blir høyere eller lavere, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrukk dersom avsetningene er for lave.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.7 Avsetning til fartøy som fisker i åpen gruppe

Med virkning fra og med inneværende år ble det besluttet at åpen gruppe skal tildeles en fast andel av norsk totalkvote før fordeling mellom trål og konvensjonell. Fiskeridirektoratet legger til grunn at kvoten til åpen gruppe skal beregnes på samme måte i 2022. Det vil si at åpen gruppe tildeles en andel på 6,12 % av norsk totalkvote og dette innebærer en kvote på 19 988 tonn i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår å tildele åpen gruppe 19 988 tonn fra norsk totalkvote i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av den nasjonale kvoten mellom trål og konvensjonelle redskap

Selv om kvoten til åpen gruppe tas fra «toppen» av norsk totalkvote, inngår kvoten i åpen gruppe i andelen som fordeles til konvensjonelle redskap (68 %). Det vil si at de 19 998 tonnene går til fratrekk før resten av kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordeles til konvensjonelle havfiskefartøy og lukket gruppe.

3.2.8 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

For inneværende års regulering ble det besluttet at fordelingen skal følge en fast fordeling der 68 % tildeles fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper og 32 % tildeles trålgruppen. Det ble i tillegg innført at beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom trål og konvensjonell skulle utgjøre norsk totalkvote minus avsetninger tatt fra «toppen», men inklusive gruppekvoten til åpen gruppe. Beregningsgrunnlaget i 2022 utgjør dermed 308 377 tonn. Fiskeridirektøren legger til grunn at denne fordelingen og beregningsmåten skal videreføres i 2022.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen av nasjonal kvote mellom konvensjonelle fartøy og trål. Den nasjonale kvoten til fordeling blir 308 377 tonn etter avsetninger til ulike formål. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 209 696 tonn og trål 98 681 tonn

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle redskaper får 68 % og trål 32 %. Dette betyr 209 696 tonn til konvensjonelle redskaper og 98 681 tonn til trål.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2022

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2022, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2022.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2022

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter torsk fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter torsk samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Nærings- og fiskeridepartementet har i brev av 3. september bedt Fiskeridirektoratet om en orientering om status i arbeidet med nytt kvoteregister og hvorvidt registeret nå er egnet til å takle kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Det vises til orienteringen om status i arbeidet med kvoteregisteret i eget vedlegg. På bakgrunn av dette, mener Fiskeridirektoratet at det ikke er grunnlag for å åpne opp for en reguleringsmodell med kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskfiskeriene slik som vi har i de pelagiske fiskeriene.

Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2022, men mener at vi bør videreføre de siste to års regulering der fartøy på spesielle vilkår, gis mulighet for å overføre inntil 10 % av fartøykvoten på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote skal gå til fratrukk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

Fiskeridirektøren tilrår at fartøy i trålgruppen, konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy i lukket gruppe gis mulighet til å overføre inntil 10 % av fartøyets kvote fra 2022 til 2023 på samme vilkår som i innværende års regulering.

Siden kvoteutnyttelsen for enkeltfartøy og fartøygrupper er usikker fram mot årsskiftet, anbefales det at fiskeflåten fra 1. januar tildeles 85 % av kvotene på fartøynivå i de lukkede fiskeriene. Kvotene justeres så snart fangststatistikken anses for komplett nok og fiskesalgslagene har oversikt over hvilke kvanta som skal overføres på fartøynivå fra 2021 til 2022. Fiskeridirektoratet mener at vi også må avvente Nærings- og fiskeridepartementets beslutning om hvordan den økte overføringsadgangen på 5 % skal implementeres i reguleringen for innværende år før vi kan lage prognoser på hvilke kvanta som skal overføres til neste år. I det videre regneeksempelet legges derfor størrelsen på neste års kvote

til grunn når vi foreslår reguleringsopplegget i de ulike fartøygruppene i de lukkede fiskeriene.

5.2 FERSKFISKORDNING

Ferskfiskordningen har som politisk målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i ellers rolige perioder i andre halvår. Ferskfiskordningen skal også stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, blant annet hyse og sei, samt sikre en hensiktsmessig avvikling av torskefiskeriene i andre halvår. Ferskfiskordningen skal videre også dekke behovet for bifangst av torsk i andre fiskerier for fartøy som er ferdige med de ordinære torskekvotene.

Tabell 16 viser datoer for oppstart av ferskfiskordningen og størrelsen på ferskfisktilleggene de siste fire årene. Det gjenstår p.t. ca. 4 400 tonn på ferskfiskordningen i lukket gruppe og det forventes at det vil fiskes en god del innenfor ordningen i ukene fram mot årsskiftet.

Fiskeridirektoratet minner om at det må være en fornuftig sammenheng mellom avsatt kvantum, dato for oppstart og størrelse på ferskfisktillegg. Hvis reguleringen legger til rette for at det fiskes mye innenfor denne ordningen tidlig på året, risikerer vi en tidlig stopp i fisket og formålet om å strekke torskesesongen uthules.

Tabell 16: Ferskfiskordningen i perioden 2018 til 2021

År	Dato for oppstart	Fangst innenfor ferskfiskordningen (tonn)	Ferskfisktillegg
2018	7. mai	20 259	7. mai - 24. juni 20 %
			25. juni - 14. oktober 30 %
			15. oktober - 16. desember 50 %
			17. desember - 31. desember 10 %
2019	15. april	16 274	15. april - 14. juli 10 %
			15. juli – 28. november 30 %
			29. november – 31. desember <i>All bifangst av torsk ulovlig</i>
2020	13. april	19 106	13. april - 12. juli 10 %
			13. juli – 20. des 30 %
			21. des – 31. des 10 %
2021	18. mai	12 007 pr. 1. nov	18. mai - 27. juni 20 %
			28. juni – 31. okt 30 %
			1. nov - dags dato 50 %

Kilde: Fangststatistikk fra Norges Råfisklag pr. 1. november 2021

Vi viser til anbefalingen om å videreføre ordningen med overføring av kvoter på fartøynivå fra 2021 til 2021 for fartøy i lukket gruppe i neste års regulering. Formålet med en slik

reguleringsmodell er å gi fiskeflåten et insentiv til helårsdrift og til å spare torskekvote til et høstfiske uten å risikere å tape det sparte kvantumet som eventuelt kan overføres til påfølgende år. Denne typen reguleringsmodell taler for at vi kan redusere avsatt kvantum til ferskfiskordningen.

Med dette som bakgrunn, anbefaler fiskeridirektøren en oppstart etter hovedsesongen slik som i 2018 og i inneværende år, det vil si 16.mai. Siden totalkvoten på torsk reduseres med 20 % til neste år, og kvotene på sei og hyse også reduseres, anbefales det å redusere avsetningen med 20 %. Ettersom gruppekvoter fordeles etter etablerte fordelingsnøkler, legges det til grunn at avsetninger til ferskfiskordningen avsettes fra de respektive gruppekvoter.

Fiskeridirektøren foreslår å redusere avsetningen til ferskfiskordningen med 20 % i 2022 som vist i tabell 17. Avsetningen til ferskfiskordningen går til fratrukk fra de respektive gruppekvoteene i åpen og lukket gruppe.

Størrelsen på avsetningene til ferskfiskordningen i åpen og lukket gruppe fremgår av tabell 17.

Tabell 17: Forslag til avsatt kvantum til ferskfiskordningen i 2022 (tonn)

Ferskfiskordningen	Avsetning
Ferskfiskordning lukket gruppe	12 300
Ferskfiskordning åpen gruppe	1 500
Totalt	13 800

Fiskeridirektøren foreslår at ferskfiskordningen starter opp med en tillatt torskeandel på 20 % på ukesbasis fra og med 16. mai 2022.

Fiskeridirektøren foreslår videre at torskeandelen økes til 30 % på ukesbasis fra og med 27. juni 2022 med adgang til å justere den etter behov utover høsten.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 98 681 tonn i 2022 etter forslaget i punkt 3.2.8.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gruppekvoteen på 750 tonn torsk til seitrålerne i 2022.

Gruppekvoteen til seitrålerne innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvoteene i 2022 blir 97 931 tonn torsk.

Det er pr. 1. november fire fartøy med seitrålkonsesjon, og de er hver tildelt kvotefaktor 1,0. Seitrålerne kvote på torsk skal dekke behovet for bifangst, og fiskeridirektøren foreslår at kvotene fordeles pr. fartøy uten overregulering. Dersom det skulle gjenstå restkvote, kan dette overføres til neste år gjennom bestemmelsen om kvotefleksibilitet.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålerne fiske reguleres med fartøykvoter på 187 tonn torsk pr. fartøy.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvote av torsk, og fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen og kvoteoverføring på fartøynivå på inntil 10 % fra 2022 til 2023, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering.

Pr. 1. november er det 87,9265 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 36 konsesjoner i torsketrålergruppen. Fartøykvoter på 1 114 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 1 114 tonn torsk.

5.4 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap (konvensjonelle havfiskefartøy og lukket gruppe), får en torsk kvote på 209 696 tonn i 2022 etter forslaget i punkt 3.2.8.

5.4.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår at andelen av den konvensjonelle gruppekvote for konvensjonelle havfiskefartøy settes til 12,81 % slik som i inneværende år, det vil si 26 862 tonn.

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen og kvoteoverføring på fartøynivå på inntil 10 % fra 2022 til 2023, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering.

Pr. 1. november er det 92,1576 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 deltakeradganger. Fartøykvoter på 291 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med fartøykvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 291 tonn torsk.

5.4.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Gruppeknoten for lukket gruppe blir på 162 846 tonn gitt fordelt andel til konvensjonelle havfiskefartøy i punkt 5.4.1 og åpen gruppe i 3.2.7. Etter en avsetning på 12 300 tonn til ferskfiskordning, blir lukket gruppes disponible kvote 150 546 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe tildeles resten av konvensjonelle fartøys andel. Dette utgjør 162 846 tonn torsk. Herav avsettes 12 300 tonn til en ferskfiskordning.

Hver av de fire lengdegruppene i Finnmarksmodellen har egne gruppeknoter. Utgangspunktet for fordelingen av kvoten mellom lengdegruppene var en politisk beslutning. Rent teknisk blir imidlertid gruppeknotene til de enkelte lengdegruppene nå fordelt på grunnlag av fordelingen av kvotefaktorene i gruppene. Dette er nødvendig som følge av manglende «vanntette skott» mellom lengdegruppene i strukturpolitikken, som har gjort det mulig å flytte hele eller deler av strukturkvoter på tvers av lengdegruppene i Finnmarksmodellen.

Fordelingen av kvotefaktorer i lukket gruppe er som følger pr. 29. oktober 2021:

Tabell 18: Fordeling av kvotefaktorer mellom lengdegruppene i Finnmarksmodellen der strukturkvotene er plassert på hjemmelslengden der fartøyets grunnkvote befant seg pr. 29. oktober 2021

Hjemmelslengde	Grunnkvoter	Strukturkvoter	Sum kvotefaktorer	Fordeling (%)
0 - 10,9 m	2 394,7419		2 394,7419	25,84 %
11 - 14,9 m	1 287,5932	1 229,2327	2 516,8259	27,16 %
15 - 20,9 m	1 071,6046	1 466,5098	2 538,1144	27,38 %
21 - 27,9 m	716,4748	1 102,0337	1 818,5085	19,62 %
Ikke oppgitt ¹		54,5531	54,5531	
Totalt	5 470,4145	3 852,3293	9 322,7438	100,0 %

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 29. oktober 2021

¹ Kvotefaktorer som ikke er plassert på et fartøy med hovedtillatelse/grunnkvote p.t

Vi finner 84,4127 kvotefaktorer i lengdegruppen under 11 meter hjemmelslengde og 221,8559 kvotefaktorer i lengdegruppen mellom 11 og 14,9 meter hjemmelslengde som kan relateres til rekrutteringskvoter. Det er besluttet at fisket innenfor rekrutteringskvotene skal belastes et kvantum tatt fra «toppen» og disse kvotefaktorene (grunnkvotene) holdes derfor utenfor i de videre beregningene og er ikke inkludert i oversikten i tabell 18. Fartøyene med disse rekrutteringskvotene har skaffet seg strukturkvoter tilsvarende 54,6465 kvotefaktorer i hjemmelslengdegruppen 11 til 15 meter og disse er med i oversikten i tabell 18.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 19.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2022:

Tabell 19: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2022 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	38 901	25,84 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	40 888	27,16 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	41 220	27,38 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	29 537	19,62 %
Totalt	150 546	100,00 %

*Gruppekvoteene påplusses med 2 009 tonn og 4 680 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.2 om rekrutteringskvoter

Deltakelse og utnytting av kvotene i kystfiskeflåten er avhengig av hvor god tilgjengeligheten av torsk det er i fjorder og kystnære strøk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene.

Fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde har benyttet seg av strukturkvoteordningen gjennom flere år. I en strukturtilpasset flåte er behovet for overregulering langt mindre sammenlignet med flåtegrupper som ikke har mulighet for strukturering. Det foreslås dessuten at fartøy kan overføre inntil 10 % av fartøykvotene på fartøynivå fra 2022 til 2023, og eventuelle restkvoter ut over dette kan overføres på gruppenivå til neste kvoteår ved behov med inntil 10 %. Fiskeridirektøren mener derfor at fartøygruppene over 11 meter hjemmelslengde bør reguleres med garanterte kvoter uten overregulering (fartøykvoter).

Vi ser vi en tendens mot stadig mer effektive fartøy i den minste fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde, og i kombinasjon med samfiskeordningen må det påregnes høy kvoteutnyttelse i 2022. I liket med større kystfiskefartøy, foreslås det at fartøy kan overføre inntil 10 % av fartøykvotene på fartøynivå fra 2022 til 2023, og eventuelle restkvoter ut over dette kan overføres på gruppenivå til neste kvoteår ved behov med inntil 10 %. Det vises videre til at kvotenivået reduseres med 20 % i 2022, og det er optimisme med tanke på avtaks- og markedssituasjonen for kommende sesong. Fiskeridirektoratet fraråder at overregulering gis som fartøykvoter (garantert kvoter) i en modell med kvotefleksibilitet/kvoteoverføring mellom kvoteår på fartøynivå. En slik tilnærming kan i verste fall være med på å svekke tilliten til fartøykvotebegrepet. Når det gjelder denne fartøygruppen, kan det av ulike årsaker oppstå situasjoner med behov for å stimulere til økt fisketakt (overregulering) som dårlig vær, dårlig tilgjengelighet og utfordrende markeds- og mottakssituasjon. I slike tilfeller anbefales det å tildele overregulering som maksimalkvotetillegg for å legge til rette for at 90 % av tildelt gruppekvote kan tas.

Tabell 20: Forslag til fartøykvoter lukket gruppe fordelt på ulike hjemmelslengde i 2022 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøykvote
under 7 meter	1,2623	20,83
7 - 7,9	1,4918	24,62
8 - 8,9	1,7734	29,26
9 - 9,9	2,1698	35,81
10 - 10,9	2,3471	38,73
11 - 11,9	3,1937	53,14
12 - 12,9	3,7886	63,04
13 - 13,9	4,5923	76,41
14 - 14,9	5,2289	87,00
15 - 15,9	6,5203	105,89
16 - 16,9	7,2581	117,87
17 - 17,9	8,0072	130,04
18 - 18,9	8,8442	143,63
19 - 19,9	9,5932	155,80
20 - 20,9	10,2540	166,53
21 - 21,9	9,9320	161,32
22 - 22,9	10,3668	168,38
23 - 23,9	10,7792	175,08
24 - 24,9	11,1916	181,78
25 - 25,9	11,5260	187,21
26 - 26,9	11,9608	194,27
27 - 27,9	12,2840	199,52

5.4.3 Samfiske i lukket gruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde

Samfiskeordningen ble etablert som en midlertidig ordning hvor intensjonen var å øke sikkerheten gjennom økt bemanning på det enkelte fartøy samtidig som lønnsomheten på de minste fartøyene ble bedret gjennom større kvotegrnlag.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre samfiskeordningen i 2022 i henhold til reguleringen for 2022.

5.5 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER I ÅPEN GRUPPE

Som tidligere skrevet, foreslås det å avsette 19 988 tonn til åpen gruppe. Det avsettes 1 500 tonn til en ferskfiskordning, jf. punkt 5.2.

Det foreslås å avsette 1 500 tonn til en ferskfiskordning i åpen gruppe.

Vi forventer følgende deltakelse i åpen gruppe i 2022 som kan fiske innenfor følgende kvoteelement:

1. Ordinær åpen gruppe
Fartøy som fisker i åpen gruppe i dag
(ca. 2 200 fartøy forventes å delta i 2022)
2. Kystfiskeordningen
Fartøy som omfattes av virkeområdet til kystfiskeordningen
(ca. 600 fartøy forventes å delta i 2022)
3. Alderstillegg åpen gruppe
Fartøy med deltakeradgang i åpen gruppe der fartøyeier er 30 år eller yngre.
(Basert på andelen eiere som er 30 år eller yngre i årene 2018 til 2020 og som har deltatt i fisket i åpen gruppe, er det rimelig å anta at ca. 220 fartøy vil være i posisjon til å kunne delta.)

I tillegg kommer fiske innenfor ferskfiskordningen.

Fiskeridirektoratet forslår å videreføre innværende års reguleringsmodell i 2022 når det gjelder fiske innenfor ungdomstillegget. Det foreslås at fartøy med deltakeradgang i åpen gruppe og med eier (majoritetseier) på eller under 30 år kan melde seg på ordningen med alderstillegg for å oppnå et kvotetillegg. Fartøy som deltar i ordningen må ha fisket ordinær kvote og eventuelt kystfiskekvote før fangst kan kvoteavregnes på alderstillegget.

Fiskeridirektøren mener at for høye maksimalkvoter fra årets start er uheldig da det gir fordelingsmessige effekter å stoppe fisket midt i hovedsesongen. Det er bedre å følge fisketakten tett og heller øke maksimalkvotetilleggene ved behov. Vi legger her til grunn at åpen gruppe får overført 10 % av ubenyttet gruppekvote fra 2021 til 2022, og forventet justert gruppekvote blir da på 22 624 tonn (inklusive ferskfiskordning). Videre forventer vi deltakelse på ca. 2 200 fartøy totalt og i tillegg må det tas høyde for at ca. 220 fartøy skal gis muligheten for å fiske innenfor et alderstillegg. Dersom vi tar høyde for at 1 980 fartøy uten alderstillegg fisker i gjennomsnitt 9 tonn og 220 fartøy med alderstillegg fisker i gjennomsnitt 13 tonn (inklusive ferskfiskordning), tilrår fiskeridirektøren et kvotenivå som fremgår av tabell 21.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn slik det fremgår av tabell 21.

Fiskeridirektøren foreslår en garantert tilleggskvote på 4 tonn for fartøyeiere på eller under 30 år. Dette betyr at kvoten kan fiskes til og med det året fartøyeier fyller 30 år. Kvote tillegg kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Et kvotetillegg på 4 tonn innebærer en førstehandsverdi på ca. 96 000 kr. gitt en førstehandspris på 24 kr.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe med fartøyeier på eller under 30 år gis en tilleggskvote på 4 tonn. Det er et vilkår at fartøyeier er majoritetsseier.

Tabell 21: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2022 (tonn)

Fartøylengde	Kvote-faktor	Maksimalkvoter u/alderstillegg	Herav garantert	Maksimalkvoter m/alderstillegg	Herav garantert
Under 8 m	1,0	9,0	6,0	13,0	10,0
8 – 9,99 m	1,4	12,6	8,4	18,2	14,0
Over 10 m	1,6	14,4	9,6	20,8	16,0

5.6 REGULERING AV KYSTFISKORDNINGEN

Vi legger her til grunn at fartøygruppen som fisker innenfor kystfiskeordningen får overført 10 % av ubenyttet avsetning fra 2021 til 2022, og forventet justert avsetning blir da på 3 327 tonn. Gitt forventet deltakelse på ca. 600 fartøy, foreslår fiskeridirektøren en garantert tilleggskvote på 6 tonn pr. fartøy. Kvote tillegg kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe, eventuelt ungdomstillegg og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Fiskeridirektoratet vil være i dialog med Sametinget vedrørende utviklingen i fisketakt og justere kvoten dersom fartøy kommer i kvotetaket og det er kvotemessig dekning innenfor avsetningen til å øke kvotenivået pr. fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe som omfattes av kystfiskeordningen gis en tilleggskvote på 6 tonn.

6 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien.

I 2021 er det avsatt 7 000 tonn torsk til dekning av ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Tabell 22 viser antall fiskere som har deltatt i ungdomsfiskeordningen og levert fangst til Norges Råfisklag de siste årene.

Tabell 22: Antall deltakere og fangst (tonn) i ungdomsfiskeordningen i årene 2011 til 2021

År	Antall fiskere	Torsk	Hyse	Sei	Annet	Total fangst
2011	168	158	15	37	26	235
2012	181	127	13	71	31	242
2013	132	73	12	34	19	139
2014	84	48	8	19	16	91
2015	83	29	3	33	25	90
2016	99	37	2	20	23	82
2017	107	31	1	37	31	100
2018	109	47	2	28	23	100
2019	132	73	7	65	33	178
2020	245	145	41	86	4	276
2021	291	108	9	69	49	235

Kilde: Norges Råfisklag pr. 25. oktober 2021

Fiskeridirektøren legger til grunn at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2022.

7 BIFANGST TIL FARTØY SOM IKKE KAN DELTA I LUKKET ELLER ÅPEN GRUPPE

I utgangspunktet er det et vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N at fartøyet har en største lengde under 11 meter. Fartøy som ikke oppfyller vilkårene for å delta i åpen gruppe, og som heller ikke kan delta i lukket gruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet torskefangst må i løpet av året ikke overstige 2 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av bifangstreguleringen for fartøy som ikke kan delta i åpen eller lukket gruppe.

8 KYSTTORSK

Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) gjennomførte i begynnelsen av februar 2021 en data- og metoderevisjon av bestandsberegningene av kysttorsk nord for 62°N. Det ble besluttet å dele kysttorsken i to separate bestander: en datarik bestand nord for 67°N hvor det er grunnlag for en analytisk bestandsberegning, og en datafattigere bestand mellom 62°N og 67°N. ICES har fulgt opp med å gi separate råd for disse to områdene.

I området mellom 62°N og 67°N, anbefaler ICES ut fra en føre-var-tilnærming at fangstene ikke overstiger 7 613 tonn kysttorsk. Dette inkluderer rekreasjonsfisket, som er estimert til 4 202 tonn.

Nord for 62°N anbefaler ICES ut fra en MSY-tilnærming at fangstene ikke overstiger 7 865 tonn, også inklusiv rekreasjonsfisket. ICES anbefaler også at det utarbeides en gjenoppbyggingsplan for denne bestanden.

Havforskningsinstituttet vil informere ytterligere om prosessen knyttet til rådgivningen for kysttorsk i reguleringsmøtet. Fiskeridirektoratet vil i samarbeid med Havforskningsinstituttet vurdere hvilke reguleringstiltak som kan være aktuelle å innføre for å redusere fiskepresset på kysttorsk, bl.a. med utgangspunkt i en rapport fra Havforskningsinstituttet fra mars 2021 («Oppfølging av arbeidet med kysttorsktiltak – statusrapport til Fiskeridirektoratet»). Arbeidet vil finne sted første halvår 2022.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor at gjeldende kysttorskregulering blir videreført inntil videre.